

**3. Pracovní setkání vedoucích domovů
mládeže a internátů Pardubického kraje
25 . 6. 2019**

PARDUBICKÝ KRAJ

Obsah

- Seznámení s novou strategií primární prevence
- Ochrana zdraví před škodlivými účinky návykových látek – Zákon č. 65/2017 Sb.
- Šikana jako přestupek nebo trestný čin
- Nová Národní protidrogová strategie
- Dotace MŠMT
- Systém vykazování preventivních aktivit
- Preventivní programy

Národní strategie prevence rizikového chování dětí a mládeže pro období 2019 - 2027

- Preambule
- Charakteristika NS
- Základní východiska
- Principy strategie
- Cíle strategie
- Pilíře politiky PPRCH
- Akční plány realizace
- SWOT analýza krajských koordinátorů

1. Preamble

- Období školního vzdělávání jako nástroj formování osobnosti mladých lidí
- Možnost ovlivnění postojů a hodnot u žáků (i těch kteří, nemají dostatečné rodinné či sociální zázemí)
- Vyšší efektivita působení
- Potřeba mimořádné pozornosti PPRCH

Úloha MŠMT

- stanovení základních strategií, stanovení priorit na budoucí období, podpora vytváření vazeb a struktury subjektů realizujících vytčené priority, vytváření podmínek a metodická podpora subjektů působících v PP
- Systematizace primární prevence
- Racionální financování a garance kvality služeb
- Partnerství a společný přístup
- Komplexní řešení problematiky PPRCH
- 5 • Kontinuální působení a systematičnost plánování

Principy strategie

- 6. Cílenost a adekvátnost informací i forem působení
- 7. Včasný začátek preventivních aktivit již v MŠ
- 8. Pozitivní orientace primární prevence
- 9. Orientace na kvalitu postojů a změnu chování

Politika PPRCH v ČR

- Počátek v 90. letech 20. století
 - vysoký počet mladých uživatelů návykových látek
- 2005 – vytvoření standardů specifických požadavků na kvalitu programů zaměřených na prevenci užívání návykových látek
- 2013 – Standardy odborné způsobilosti poskytovatelů programů školské PPPRCH

MŠMT

- Národní strategie PPRCH – 2013-2018
- Podnět pro vytvoření krajských strategií
- Vytvoření SWOT analýzy krajských koordinátorů PPRCH
- Metodická doporučení - od r. 2010 vydáno a připojeno 22 tématických příloh rozšiřujících metodickou pomoc školám o další projevy rizikového chování

Cíle strategie

- Hlavním cílem strategie je prostřednictvím efektivního systému PP, fungujícího na základě komplexního působení všech na sebe vzájemně navazujících subjektů, minimalizovat vznik a snížit míru rizikového chování u dětí a mládeže
- Bylo definováno 6 hlavních cílů jednotlivých pilířů politiky primární prevence: systém, koordinace, legislativa, vzdělávání, financování a monitoring, hodnocení a výzkum

Základní východiska strategie 2019-2027

- Definice - Primární prevence rizikového chování
- Specifická – nespecifická
- Rizikové chování
- Politika PPRCH – komplexní soubor všech koordinačních, legislativních, regulačních a finančních opatření, jehož účelem je zabezpečit funkční systém PPRCH a minimalizovat vznik a snížit míru rizikového chování dětí a mládeže

Druhy primární prevence rizikového chování

- 1. Specifická
 - a) všeobecná
 - b) selektivní
 - c) indikovaná
- 2. Nespecifická

a) Všeobecná primární prevence

- Cílem je zamezit nebo oddálit užívání návykových látek a rizikového chování
- Zaměření na běžnou populaci dětí a mládeže bez rozdělení na více či méně rizikové skupiny
- Zohlednění věkového složení skupiny, či sociálních nebo jiných specifických faktorů
- Větší počet osob ve skupině (třída)
- Realizátor – SŠ vzdělání, základní lektorský výcvik, úplné vzdělání ŠMP, specialisté z obl. Policie, záchranářů, hasičů...

Všeobecná primární prevence

- Výhody
 - zasažení velkého počtu populace
 - nestigmatizace účastníků
- Nevýhody
 - Výhody pro jednotlivce jsou malé
 - Neosobní povaha nemotivuje ke změně

b) Selektivní primární prevence

- Zaměření na skupiny osob, u kterých jsou ve zvýšené míře přítomny rizikové faktory pro vznik a vývoj různých forem rizikového chování
- Identifikace skupin na základě biologických, psychologických, sociálních nebo enviromentálních rizikových faktorů, věku, pohlaví, rodinné historie, místa bydliště nebo úrovně sociálního znevýhodnění

Selektivní prevence

- **Není posuzována aktuální situace jedince, hodnotí se pouze na základě své příslušnosti k popisované skupině (Romové, učiliště, třída ZŠ praktické....)**
- **Menší skupiny či jednotlivci**
- **Větší důraz na vzdělání preventisty – vhodná speciální pedagogika, psychologie, adiktologie**
- **Minimálně Bc., rozsáhlejší speciální trénink,**
- **Specializační studium ŠMP**

c) Indikovaná primární prevence

- Zaměření na jedince či skupinu vystavenou výrazně rizikovým faktorům, nebo již s výskytem projevů rizikového chování
- Potřeba okamžitého působení po zjištění ohrožení
- Jedinec vybrán po posouzení své individuální situace
- Cílem není jen oddálení výskytu rizikového chování, ale také snížení frekvence a objemu, zmírnění následků (např. užívání drog)

Indikovaná primární prevence

- Porozumnění rizikovému chování prostřednictvím vymezení rizikových a protektivních faktorů vztahujících se k duševním problémům (děti s ADHD...)
- Vyžaduje speciální pedagogické, psychologické, adiktologické nebo jiné vzdělání preventisty – Mgr., speciální trénink a dvouletá praxe pro samostatnou práci

Selektivní a indikovaná prevence

- Výhody
 - profit jednotlivce i skupiny z cíleného programu
 - možnost řešení problému ještě v počátečním stádiu
- Nevýhody
 - obtížná identifikace osob vystavených riziku duševních poruch v budoucnosti
 - stigmatizace

Včasná intervence

- Indikovaná prevence je již na hranici samotné léčby
- Využívá nástrojů k péči o jedince již léčebných, terapeutických prostředků
- U jedince však ještě nebyla stanovena klinická diagnóza
- Posun od školské k medicínské oblasti

Druhy rizikového chování

1. Agrese, šikana, kyberšikana a další rizikové formy komunikace prostřednictvím multimédií, násilí, vandalismus, intolerance, antisemitismus, extremismus, rasismus a xenofobie, homofobie
2. Záškoláctví
3. Závislostní chování, užívání všech návykových látek, netolismus, gambling
4. Rizikové sporty a rizikové chování v dopravě, prevence úrazů

Druhy rizikového chování

- 5. Spektrum poruch příjmu potravy
- 6. Negativní působení sekt
- 7. Sexuální rizikové chování

Koordinace

- Efektivní PP musí být realizovaná v úzké spolupráci různých subjektů – Š/ŠZ, školských poradenských zařízeních, zákonných zástupců, NNO pracujících s dětmi a mládeží, OSPODů, Policie ČR, VŠ a dalších.
- Cílem je implementace programů, které jasně zjiitelnou efektivitou usilují o předcházení rizikového chování dětí a mládeže.
- Probíhá na centrální - státní úrovni a regionální – krajské a obecní úrovni

Horizontální úroveň koordinace v ČR

- MŠMT spolupracuje s věcně příslušnými resorty (MZ, MV, MPSV, Rada vlády)
- Ve spolupráci s dalšími orgány státní správy a samosprávy nese zodpovědnost za realizaci strategie
- Zpracovává příslušný koncepční materiál resortu na dané období
- Metodicky podporuje a koordinuje aktivity v oblasti PPRCH
- Oblast metodická a legislativní

MŠMT

- Vyčleňuje finanční prostředky na PPRCH
- Podílí se na certifikačním procesu
- Spravuje internetový informační a komunikační systém
- Má zřízen Výbor pro koordinaci PP
- Výbor krajských koordinátorů PP
- Spolupracuje s Úřadem vlády - Radou vlády pro koordinaci protidrogové politiky a Republikovým výborem pro prevenci kriminality MV

MŠMT

- Spolupracuje s odbornou veřejností – NNO, PF VŠ, PPP, SVP....
- Spolupracuje s přímo řízenými organizacemi
- - NÚV, NIDV, NIDM, ČŠI
- Metodicky podporuje krajské koordinátory
- ČŠI plní funkci kontrolní, analytickou a evaluační, provádí Inspekční hodnocení

Vertikální úroveň koordinace

- MŠMT – metodické vedení – Odbor speciálního vzdělávání a institucionální výchovy
- Krajský školský koordinátor primární prevence
- Metodik prevence v PPP
- Školní metodik prevence
- Zohlednění místních podmínek a potřeb
- Soulad s hlavními cíli, principy a postupy doporučenými Národní strategií primární pr.

Krajský školský koordinátor

- Spolupráce s krajským protidrogovým koordinátorem
- Manažerem prevence kriminality v kraji
- Koordinátorem pro romské záležitosti
- Metodická podpora ředitelů škol a školských zařízení, školních metodiků prevence, metodiků PPRCH v PPP
- Spolupráce s MŠMT, NÚV

Metodik prevence v PPP

- Vyhláška č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a ŠZ
- Zajišťuje za PPP specifickou prevenci RCH
- Zajišťuje koordinaci a metodickou podporu školních metodiků PP – pracovní porady, semináře, individuální konzultace
- Na žádost školy pomáhá řešit aktuální problémy
- Aktualizuje síť odborných zařízení v regionu
- Spolupracuje s KŠMP

Školní metodik prevence

- Koordinuje spolupráci školy s orgány státní správy a samosprávy zabývající se PP
- Vede písemné záznamy umožňující doložit obsah a rozsah jeho činnosti, navržená opatření a jejich realizaci
- Kontaktuje odpovídající odborná pracoviště a participuje na intervenci a následné péči v případě akutního výskytu RCH
- Vede dokumentace, evidence a administraci v souladu s GDPR

Školní metodik prevence

- Vyhláška č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb
- Metodické, koordinační, informační poradenské činnosti
- Koordinace tvorby a kontrola realizace preventivního programu školy
- Metodicky vede pedagogické pracovníky školy
- Koordinuje vzdělávání ped. pracovníků v PP

3. Legislativa

- Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním a vyšším odborném vzděl.
- § 2 odst 2g) cíle vzdělávání – žák má získat a uplatňovat znalosti o bezpečnosti ochr. zdraví
- § 29 1) – Š/ŠZ mají povinnost vytvářet podmínky pro zdravý vývoj žáků a předcházet vzniku sociálně patologických jevů
- § 22a a 22b – práva a povinnosti pedagogů
- § 31- zvláště závažné porušení povinností – ochrana žáků i ped. před fyzickým a psychickým napadením

Legislativa

- Vyhláška č. 72/2005 Sb., o poraden. službách
 - Vymezuje základ systému školské prevence
 - Definuje kompetence aktérů PP
 - Ukládá školám za povinnost zpracovat a uskutečnit preventivní program školy
 - Stanovuje rozsah a činnosti školských poradenských zařízení
 - Novela v r. 2016 – specifikace rolí ŠMP, školy a metodiků prevence v PPP

Legislativa

- Vyhláška č. 73/2005 Sb., o vzdělávání dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a studentů mimořádně nadaných
 - Děti se spec. vzděl. potř. ve vztahu k PP
- Vyhláška č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání
 - Povinnost pro zařízení zájmového vzdělávání uskutečňovat činnosti vedoucí k PPRCH

Legislativa

- Zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících
 - stanovuje pozici metodika prevence v PPP
- Prováděcí předpis - vyhláška č. 317/2005 Sb., o dalším vzdělávání ped. pracovníků – stanovuje kvalifikační předpoklady nezbytné pro výkon specializované činnosti školního metodika prevence
- Vyhláška č. 75/2005 Sb., o stanovení rozsahu přímé vyučovací povinnosti

Zákon č. 379/2005 Sb., o opatření k ochraně před škodami způsobenými tabákovými výrobky

- Nahrazen **zákonem č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek**
- Zákaz konzumace a prodeje alkoholických nápojů a tabákových výrobků ve vnějších i vnitřních prostorách všech škol a školských zařízení
- Zákaz prodeje a konzumace tabáku a alkoholu na akcích pro děti do 18 let

Opatření k omezení užívání návykových látek

- Obecně závazná vyhláška obce – zákaz kouření tabáku a elektronických cigaret, konzumace alkoholu nebo jiné návykové látky na veřejném prostranství, které se nachází v blízkosti školy, školských zařízení nebo jiného prostoru vyhrazeného pro aktivity osob mladších 18 let.
- Zákaz vstupu pro osobu, která je zjevně pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky do školy/ŠZ, na dětské hřiště, sportoviště pro osoby mladší 18 let
- Vykázání osoby nedodržující zákaz z prostoru

Testování žáků na přítomnost návykových látek

- Orientačnímu vyšetření a lékařskému vyšetření je povinna se podrobit osoba, u které je důvodné podezření, že pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky vykonává nebo vykonávala činnost, při níž by mohla ohrozit život nebo zdraví své nebo jiné osoby nebo poškodit majetek
- Osoba mladší 18 let u níž je důvodné podezření, že alkoholický nápoj nebo návykovou látku požila, nebo jí byla konzumace umožněna

Výzva k orientačnímu vyšetření a k odbornému lékařskému vyšetření

- Pedagogický pracovník není definován jako osoba pověřená k testování žáků
- Osoby oprávněné vyzvat k orientačnímu vyšetření osoby mladší 18 let i starší: příslušník Policie České republiky, strážník obecní policie, zaměstnavatel nebo ošetřující lékař
- Dopravu určí a zajistí ten, kdo osobu k vyšetření vyzval

Další legislativa

- Metodické pokyny a doporučení
 - 2016 – pokyn k řešení šikany
 - vytvořeny nové přílohy, aktualizace starších
 - Pomůcka k nově zakotveným právům a povinnostem pedagogů a povinnost vyloučení žáka za násilí a šikanu ve škole
 - 2019 novelizace Metodického doporučení k zneužívání tabáku, alkoholu a návykových látek

4. Vzdělávání

- Nástroj pozitivního ovlivnění pedagogických pracovníků a zároveň snížení výskytu RCH
- Nedostatek kvalifikovaných ŠMP – dle ČŠI pouze 1/3 kvalifikovaných ŠMP v ČR
 - Možnost studia pomocí tzv. „Šablon“
 - Zvýšení kompetencí třídních učitelů a ředitelů škol – bezpečné klima škol, práce s klimatem třídy a třídních hodin

5. Financování

- Bez adekvátního zabezpečení finančních zdrojů nelze účinně realizovat opatření PP
- Financování racionální - potřebné aktivity musí splňovat kritéria kvality, efektivity a výkonnosti
- Finanční zajištění z více zdrojů

Financování z rozpočtu MŠMT

- Dotační programy MŠMT – ročně 20 mil. Kč na dotační program na realizaci aktivit v oblasti prevence RCH u dětí a mládeže
 - Nedostatečná částka – dvojnásobný převis
 - Požadavek na zvýšení na 35 mil. Kč
 - Projekty Individuální – školy, ŠZ, NNO, církevní organizace, vysoké školy
 - Projekty krajské
- Pro rok 2020 bude výzva zveřejněna v srpnu

Podpora nespecifické primární prevence

- Zájmové a neformální vzdělávání – smysluplné naplnění volného času
 - Školní družiny, školní kluby a střediska volného času, domovy mládeže a internáty – financování dle vyhlášky o krajských normativech
- NNO – Program státní podpory práce s dětmi a mládeží na oblast zabezpečení volného času dětí a mládeže

Cíle programu

- Podpora zdravého životního stylu dětí a mládeže – pohybové aktivity, pobyt v přírodě...
- Podpora zapojování dětí a mládeže s omezenými příležitostmi do pravidelných volnočasových aktivit (DD)
- Podpora aktivit vytvářejících zájem dětí a ml. o veřejné dění
- Podpora tvořivosti, rukodělných a řemeslných aktivit

Financování z ostatních resortů

- Ministerstvo vnitra
- Ministerstvo zdravotnictví
- Rada vlády pro koordinaci protidrogové politiky
- Rozpočty krajů, obcí a měst, zřizovatelů škol
- Strukturální fondy EU – Vzdělávání pro konkurenceschopnost - „Šablony“

6. Evaluace (monitoring, hodnocení, výzkum)

- Analýza programů – základ při tvorbě
- Vědecky ověřená fakta – sběr dat, hodnocení kvality, výzkum a zavádění jeho poznatků do praxe
- Cíle jsou realistické a měřitelné
- Umožní rozhodnutí o zlepšení intervence k jejímu rozšíření, či odmítnutí intervence

System výkaznictví preventivních aktivit

- NÚV vytvořil na základě požadavku MŠMT systém vykazování preventivních aktivit – účast pro školy je zatím dobrovolná
- Školská zařízení zatím nevyplňují – mohou spolupracovat se školou
- Cílem je celorepublikové zmapování preventivních aktivit, zjištění výskytu rizikového chování, metodická pomoc pedagogům

Využití zjištěných dat

- Zjištění míry kvalifikace pedagogů, kteří se podílejí na primární prevenci – následné změny legislativy
- Podklady pro strategické dokumenty ČR, krajů, měst a obcí, škol a školských zařízení
- Evaluace a plánování na poli primární prevence
- Zaměření na témata, která jsou aktuální ve vzdělávání pedagogů, výběru preventivních programů a aktivit

Efektivní program PP

- Nelze za něj považovat takový program, který nemá efekt vědecky ověřený
- Důkaz o změně znalostí, postojů či názorů účastníků programu
- Nutnost promítnutí do reálného chování
- Např. že kouří tabák méně nebo vůbec, méně nebo vůbec pije alkohol nebo méně užívá konopí
- Každý program by měl být evaluován – vhodný pro cílovou skupinu, způsob realizace...

Co funguje ve školské PPRCH

- Komplexnost a kombinace mnohočetných strategií působících na určitou cílovou skupinu
- Dlouhodobá a kontinuální práce s dětmi
- Dobrá provázanost programů a jejich gradace
- Včasný začátek preventivních aktivit
- Práce v malých skupinách (max 30 osob)
- Aktivní účast cílové skupiny – prožitek, různé techniky, zpětná vazba, využití „peer prvků“

- Reakce na aktuální potřeby
- Nabídka pozitivních alternativ k rizikovému chování (zdravý životní styl, posilování sebevědomí, rozvoj komunikace, nácvik řešení problémů, vedení k zodpovědnosti)
- Orientace ne jen na úroveň informací, ale na kvalitu postojů a změn chování (umět odmítat, asertivní chování, sociální komunikace, schopnost obstát v kolektivu, řešit problémy sociálně přiměřeným způsobem)

Jasný a struktorovaný program – daná metodika, kompetence lektorů, časové ohraničení, vymezená témata a pravidla, shrnující závěr

- Důraz na kontext programu – specifika lokality, spolupráce s rodiči, spolupráce zapojených institucí
- Denormalizace – vytvoření sociálního klimatu nepříznivému k šíření rizikového chování - „rizikové chování není normální“
- Podpora protektivních faktorů ve společnosti – tvorba podpůrného a pečujícího prostředí

Certifikace programů PPRCH

- Hodnocení kvality odborné způsobilosti poskytovatelů programů školské PP
- Standardy programů PPRCH – schválený systém certifikací
- NUV eviduje asi 56 organizací s 88 aktuálně platnými certifikovanými programy PP

Cíle certifikace

- Hospodárné financování služeb z veřejných prostředků
- Zajištění a zvyšování kvality programů PPRCH
- Zefektivnění sítě poskytovatelů progr. PPRCH
- Začlenění programů školské PPRCH do širšího systému preventivního působení
- Nástroj pro zajištění kvalitních a bezpečných programů PP ve školách

Akční plány realizace Národní strategie

- Konkretizují jednotlivé priority do detailních opatření a úkolů směřujících k dosažení cílů
- Uvden termín a indikátor jeho splnění
- Finanční náklady
- Akční plán pro roky 2019-2021
- Akční plán pro roky 2022-2024
- Akční plán pro roky 2025-2027

Šikana

- Metodická doporučení k primární prevenci rizikového chování – stránky MŠMT
- Metodický pokyn ministra školství, mládeže a tělovýchovy k řešení šikanování ve školách a školských zařízeních
- Využití právních opatření při řešení problémového chování žáků na školách

Preventivní a kázeňská opatření

- Za bezpečnost ve školách a školských zařízeních odpovídá ředitel. Musí jednat tak, aby vyloučil, nebo zastavil ataky žáků a přijal vhodná opatření – kontrola, hospitace, otevřenost vůči stížnostem žáků, rodičů a pracovníků školy.
- Důležité je řešit situaci již v počátku a nepopírat existenci šikany
- Využít nástroje školního řádu a vnitřního řádu

Vyloučení žáka ze školy

- § 31 školského zákona – možnost podmínečného nebo úplného vyloučení žáka školy za zvláště závažné porušení povinností ž.
 - Zvláště hrubé opakované slovní a úmyslné fyzické útoky žáka nebo studenta vůči zaměstnancům školy nebo školského zařízení nebo vůči ostatním žákům nebo studentům se považují za zvláště závažné zaviněné porušení povinností stanovených tímto zákonem.

Opatření

Dopustí-li se žák nebo student jednání podle odstavce 3, oznámí ředitel školy nebo školského zařízení tuto skutečnost orgánu sociálně-právní ochrany dětí, jde-li o nezletilého, a státnímu zastupitelství do následujícího pracovního dne poté, co se o tom dozvěděl.

Šikana jako přestupek nebo trestný čin

- Šikana ve formě fyzického násilí je považována za spáchání přestupku (od 15 let) nebo trestního činu
- Žák mladší 15 let – čin jinak trestný
- Mladiství – provinění dle zákona č. 218/2003 Sb. o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy (zákon o soudnictví ve věcech mládeže)
- Šikana – trestné činy: vydírání, omezování osobní svobody, útisk, ublížení na zdraví, sexuální obtěžování...

Národní strategie prevence a snižování škod spojených se závislostním chováním 2019 - 2027

- vyjádření záměrů a postupu vlády při uplatňování opatření za účelem předcházení a snižování škod vyplývajících z užívání návykových látek, patologického hráčství a nadužívání moderních technologií v české společnosti.

Vyhodnocení situace

- Míra užívání návykových látek v dospělé populaci neklesá a je na poměrně vysoké úrovni.
- Mezi dětmi a mládeží míra užívání legálních návykových látek aktuálně klesá, ale zůstává ve srovnání s evropskými zeměmi na poměrně vysoké úrovni.
- Zkušenosti s hazardním hraním aktuálně rostou, nejvíce mezi mladými lidmi a zejména on-line.
- Míra intenzivního užívání alkoholu v populaci je na vysoké úrovni a neklesá.
- Kouření tabáku má setrvale klesající trend, výskyt v populaci je v evropském kontextu průměrný.
- Míra užívání konopí je poměrně vysoká, míra problémového užívání drog (pervitinu a opioidů)

Společenské náklady užívání legálních návykových látek (tabáku a alkoholu) a nelegálních drog

- podle studie z r. 2007 činily 56,2 mld. Kč
- aktuální odhad za r. 2016 činí přes 56 mld. Kč
- Užívání tabáku je jednou z hlavních příčin nemocnosti a úmrtnosti v ČR, téměř 20 %
- Alkohol je jednou z hlavních příčin nemocnosti a úmrtnosti v ČR, cca 6 %
- ČR patří k zemím s nejvyšší mírou užívání nadměrných dávek alkoholu v Evropě. Spotřeba alkoholu na obyvatele je jedna z vyšších na světě.

Nelegální návykové látky

- Míra užívání nelegálních návykových látek v české populaci je vysoká a v mezinárodním měřítku nadprůměrná především u konopných d.
- V kategorii rizika v souvislosti s užíváním konopných látek se nachází celkem 4,4 % dospělé populace (především mladých mužů)
- Počet osob zneužívajících sedativa a hypnotika v ČR se aktuálně odhaduje na cca 900 tis., z toho největší podíl tvoří osoby zneužívající alprazolam (např. Neurol®), cca 270 tis. osob, a zolpidem (např. Stilnox®), cca 190 tis. osob.

Hazardní hraní

- Podle odhadů z l. 2015 a 2016 je v ČR až 3,9 % 16letých v riziku rozvoje problémového hráčství,
- což v přepočtu na věkovou skupinu 15–19letých činí až 13 tis. osob, zejména mladých mužů preferujících kurzové sázení.
- Mezi 16letými studenty hraje počítačové hry denně až 28 %, 42 % studentů stráví ve všední den na internetu 4 a více hodin; zdá se, že čeští 16letí tráví tzv. gamingem více času, než je průměr v Evropě.

Nabídka preventivních programů

- Náměty pro práci se třídou v oblasti požární ochrany a BOZP - instruktáže pro pedagogy ke stažení zdarma: www.hasiciproskoly.cz
- www.O2chytraskola.cz
- www.pravonadetstvi.cz
- www.pribehynasichsousedu.cz
- www.jaknainternet.cz
- <https://knihy.nic.cz>
- www.kpbi.cz
- www.e-bezpeci.cz
- <https://utocnik.kraj-jihocesky.cz/?aktuality> – aktivní útočník
- **Inspiromat her a aktivit podle zamýšleného cíle – literatura:**
- Klaus W.Vopel: Skupinové hry pro život 1,2,3,4 . Portál , Praha 2009
- Marek Kolařík: Interakční psychologický výcvik I.a II., Grada 2011 a 2013

